શ્રીમદ્ માહાભારતના પ્રાચીન ઇતિહાસમાંથી
ઉપજાવી કાઢેલો

પવીત્ર પતીવૃતા.

નાટકના ગાયનો.

કરાંચી સ્વદેશ હિત વર્ધક મિત્ર મંડળીએ ખાસ
પોતાના માટે રચી કાઢેલ છે.

આવૃતિ ૧લી પ્રત ૨૦૦૦

કરાંચી.
બંદર રોડ પર આવેલા "અફ્ગાની" પ્રેસમાં
પ્રીન્ટર હીરજી માનજીએ છાપી.

સવંત ૧૯૬૦ સને ૧૯૦૪

કિંમત બે આના

પ્રસ્તાવના.

પ્રિય દર્શકો ઇસમે કોઇ સંદેહ નહીં કે શુદ્ધ હીંદીમેં સબસે પ્રથમ ખેલ આપ લોગોકો દેખનેકા સુઆસર પ્રાપ્ત હુઆહૈ આજતક ઉર્દુ ઔર ગુજરાતી ભાષામેં આપ લોગ અનેકાનેક ખેલ દેખ ચુકે હૈં ઇસસે આશા હૈ કિ ઇસ શુદ્ધ હિંદી ભાષાકે સ્વાદકા અનુભવ કરકે હમ લોગોકે ઉત્સાહકો બઢાવેંગે.

યદ્યપિ ઇસમેં હમ લોગોને રૂપએમેં ચાર આના સ્થાન ઉર્દુ ભાષાકોભી દીયાહૈ તોભી ક્રમસે આગે ચલકર [જબ આપ લોગ હીંદીકા મહત્વ સમજને લગ જાવેંગે તબ] શુદ્ધ ઔર સરલ હિંદી ભાષાકે ઉપદેશ પ્રદ નાટકોંકે પ્રચાર કરનેકા હમ લોગ અવશ્ય મેવ પ્રયત્ન કરેંગે.

આપકા સ્વદેશ હિત.

મુખ્ય પાત્રોંકે નામ.

સુત્રધાર..............નાટકકાર.
અશ્વપતિ...........મદ્રદેશકા માહારાજા.
સુબુદ્ધિસેન...........અશ્વપતિકા પ્રધાન.
કીર્તીસેન.............. ,, ,,
ગાનાચાર્યે..............ગવઈયા
ગ્રહસ્થદાસ............શાલ્વદેશકા ગ્રહસ્થ
બીહારીલાલ........... ,, ,,
સોરાબજી..............પારસી હોટલ વાલા.
દ્યુમતસેન.............શાલ્વદેશકા મહારાજા.
સત્યવાન...............દ્યુમતસેનકા પુત્ર.
ચંડસેન...............દ્યુમતસેનકા રીસ્તેદાર.
મદનપાળ.............ચંડસેનકા પુત્ર.
સ્વદેશ હિતુ..........સ્વદેશ હિત વર્ધક મિત્ર મંડળી.
નારદ.................માહામુની ભગવાન નારદ.
યમરાજ..............અંત કાળેમેં પ્રાણી માત્રકા શુભાશુભ ફળોંકા ભોગાને વાલા

બ્રાહ્મણો, કવિરાજ, સેનાપતિ, વિદુષક, રાણીઓ, પ્રોહતજી, નનકુબાબુ વીગરાઓમલ. ખાનસામા, ચોપદાર, દરબારી આદિ આદિ.

સ્ત્રી પાત્ર.

નટી...............સુત્રધારકી સ્ત્રી.

માલવી...... .....મહારાજા અશ્વપતિની રાણી.

સાવિત્રી...........મહારાજા અશ્વપતિકી કન્યા.

સૈબ્યા............ ,, દ્યુમતસેનકી સ્ત્રી.

શામા.............શ્રદ્ધરથદાસકી સ્ત્રી.

લાડલી............ ,, કન્યા.

માણેકબાઇ........સોરાબજીકી સ્ત્રી.

બતાસીયા.........એક વૈશ્યા.

દેવી સાવિત્રી, સહેલીઓ, રામસીંગારો આદિ આદિ.

પવિત્ર પતિવૃતા નાટકકા સંક્ષેપ વૃતાંત.

૧ અંક

૧—સુત્રધાર ઔર નટીકા મંગલાચરણ.

૨—બ્રાહ્મણોકા માહારાજા અશ્વપતિકે યજ્ઞમેં જાના.

૩—માહારાજા અશ્વપતિકા અપની રાની પ્રધાન સહિત સંતાન ન હોનેકે કારણ ચીંતા કરના ઔર યજ્ઞ શાળામેં જાના.

૪—અશ્વપતિકા યજ્ઞ દેવી સાવિત્રીકા અગ્નિ કુંડમેસે પ્રકટ હોકર વર પ્રદાન કરના.

૫—ગ્રહસ્થદાસ ઔર શામાકી ખટપટ તથા ઉનકે પ્રોહતજીકા અપમાન.

૬—અશ્વપતિકા દરબાર, સાવિત્રીકિ જન્મકી વધાઇ.

૭—ગ્રહસ્થદાસ ઔર શામાકી બાતચીત લાડલીકી પરિક્ષા સોરાબજીકી મુલાકાત.

૮—હોટલકી બહાર.

૯—માહારાજા દ્યુમતસેનકા અપને પુત્ર સત્યવાન ઔર અપની સ્ત્રી સૈબ્યાકે સાથ રાજ્યચ્યુત હોનેકા સોચ કરના

૧૦—સાવિત્રીકા અપની સહેલીઓ સહિત દેવી પુજન કરના, તથા મદનપાળકા સવિત્રી પર આશક્ત હોના.

૧૧—મદનપાળકા વીરહ.

૧૨—અશ્વપતિકા અપની રાણીકી સંમતીસે પ્રિય પુત્રી સાવિત્રીકો યોગ્ય વર ઢુંઢનેકે લીયે દેશાટન કરનેકો ભેજના.

૨ અંક

૧–આશ્રમમેં સાવિત્રીકા સત્યવાન પર મોહીત હોના. ઔર ઉનસે વીવાહનેકા નીશ્ચે.

૨–બીહારીલાલ ઔર લાડલીકી મુલાકાત.

૩–માહારાજા અશ્વપતિકા દરબાર માહામુની નારદજીકા આગમન સાવિત્રીકા દેશાટનસે લોટના, નારદજીને સત્યવાનકે ગુણોકા વર્ણન કરતે હુવે કેવલ એક વરશકી આયુશેષ બતાના. સાવિત્રીકા પતિવ્રત ધર્મમેં દ્રઢ રહેના અંતમે સત્યવાનસે વીવાહ કરનેકા નીશ્ચે હોના.

૪–ગ્રહસ્થદાસ શામાકી ખટપટ લાડલી ઔર બીહારીલાલકા આના સોરાબજીકે સાથ લાડલાકા જાના બીહારીલાલ ઔર ગ્રહસ્થદાસકી મોજ કરનેકી સલાહ.

૫–ગ્રહસ્થદાસ ઔર બીહારીલાલકી વૈશ્યાકે ઘરમે મોજ મજા.

૬–માહારાજા અશ્વપતિકા સાવિત્રીકિ વીવાહને જાના.

૭–મદનપાલકી વ્યાકુલતા.

૮–આશ્રમ, સાવિત્રી ઔર સત્યવાનકા વીવાહ.

૯–ગ્રહસ્થદાસ, બીહારીલાલ, લાડલી, આદિયોંકા જાના સોરાબજીકે ઘરમેં પપેટીકા આનંદ લુંટને.

૧૦–માહારાજા ચંડ સેનકી દરબાર, મહારાજ અશ્વપતિકા જવાબ મદનપાળકી અધિરતા ચંડસેનકા કરોધ.

૩ અંક

૧–સત્યવાન સાવિત્રીકા પ્રેમ ઔર નારદજીકા સાવિત્રીકિ વૃતકી વીધાન સીખાના.

૨–સાવિત્રીકા દેવી પુજન મંદનપાળકા ભ્રમ હોના.

૩--માહારાજા ચંડસેનકી અનિતીસે ઉનકે મંત્રી ઓર સેનાપતિકા દુઃખી હોકર આપસમે સલાહ કરના.
૪--સાવિત્રીકા સત્યવાનકે સાથ જંગલમે જાના.
૫--યમરાજકે દુતોકી ફરિયાદ.
૬--સત્યવાનકી મૃત્યુ.
૭--યમરાજ ઓર સાવિત્રીકા સંમ્બાદ તથા સાવિત્રીકા સત્યવાનકે જીવદાન આદિ પાંચ વ્રદાંન માગના.
૮--સત્યવાન સાવિત્રીકા પુનઃ મિલાપ.
૯--અશ્વપતિકા અપની રાણીકે સ્વપ્નસે આશ્રમમે જાનેકા નીશ્ચે.
૧૦--આશ્રમ. દ્યુમતસેનકા નેત્ર ખુલના, સત્યવાન સાવિત્રીકા આના મહારાજ અશ્વપતિ આદિસે મિલાપ
૧૧--લાડલી ઓર બાંકાંરીલાલકા જગડા.
૧૨--ચંડસેન ઓર દ્યુમતસેનકી લડાઇ.
૧૩-- ચદરથદાસ બાંકારીલાલકા જુવા ખેલતે પકડે જાના.
૧૪--સત્યવાનકા રાજ્યસિંહાસનપર બેઠના અદલ ઇન્સાફ કરના.

પવિત્ર પતિવૃતા નાટકકે ગાયન.

અંક ૧

સુત્રધાર નટી. ૧

ગુણ કે ભંડાર વ્યાપક સંસાર અએ કરતાર
તુઆલા વલા તેરી ગુલકારી પીયારી પીયારી સારી ગુણ
તુહી અકાશ છાયો જલ થલમેં તુ સમાયો
નીરાકાર ઇશ તેરો કૌન હુ ન પાયો પાર ગુણ
તુહી બ્રહ્માં તુહી વીષ્ણું પાલક જગકો તુ સર ગુણ દાતાર ગુણ
નીત ગુણ તેરો હમગાંય આશા હંમરી કરદો પુરણ
તુ દાના તુ બીના તોપે બલહારી હંમજાય ગુણ
મોહસે હમ છુટે પાપોંકે બન્દ તુટે
વીનતી કરતતોરે આગે આજીઝ સિરઝુકા ગુણ

નટી ૨

યે હે સબસે ઉતમ અવસર પ્રાણ નાથજી
કરીએ પતિવૃતાકો ખેલ દીના નાથજી યે
પતિવ્રતાકો ખેલ જગતમેં સબસે ઉતમ પિયારે
ધર્મ શાસ્ત્ર ઓર વેદ શાસ્ત્ર સબ કહેતે હે પુકારે યે
સતયુગ ત્રેતા દ્વાપરમેં સબ આજ્ઞા મંથી નારી
કલયુગમેં વો કુછ નંહી માનંત યે અનરથ હે બારી યે

પતિપે સ્હોર ગારકો ચાહે લજ્યા કુછ નંહી કરતી
સાસ સુસરોકા કહા ન માને પતિ સેવા નંહી ડરતી પે
જો પતિકા આગ્યા નહી માને વો હૈ નિંદક નારી
પતિવ્રતા હે સબસે ઉતમ પ્રમેશ્વરકી પિયારી પે

સુત્રધાર નટી ૩

શીવસુત શરણ તેરે—સીધ કાજ કીજે સગરે હમરે
નીત પ્રતી જપીએ નામ તોહારો નીત પ્રીત જપીયે નામ
નીત પ્રતી જપીયે નામ તોહારો તનસે મનસે ધનસે

કુમારીકાઓ–(માતુશ્રી અભીવાંદન કરતે હે)

સુત્રધાર નટી-ધ્યાંપે સદા તોહે શ્રધાસે ધ્યાં

કુમારીકાઓ–જ્યા તોરા ગીરધારી હરબારી જીયધારી
વંદયે નમાયે કરીયે ધરીયે ઇત ઉત હર દુઃખ
નીત સુખ દેવો હમે ધ્યાંયે તુમે દીજે પ્રભુ ગ્નાન હમે હા હા હા

બ્રાહ્મણો ૪

આઓ વિપ્રો પિયારે બંન બંન ટોલી સારે પ્રજાપતિ ઘર જાંનારે
ભોજંન ખાંનારે મંન ભાના ભોજં
પીપીકે ભંગકે લોટે–બંનેગે સબ હંમ દોટે
યે હંમને ખુબ જાંનારે ભોજં
હારે ભરભર ડાલી–મીઠાઇકી સબ થાલી
બોલ ધોતી બેઠ જાંનારે ભોજં
હારે લડુ પેરા–કચોરીકાં ભીજેરા
સબ યે મંનમે ઠાંનારે ભોજં
હારે પાન સોપારી–કથા ઉપર ડારી
મુખમે સબ ધર કાંનારે ભોજં

અશ્વપતિ ૫

સત્ય હૈ સંતાન બીન ઘર સબકાહી સુનસાન હૈ
બાગબાન બુલબુલકે જેસેં આના નંજર બીયાબાંનહૈ સત્ય
રાજ તાજ ઔર તખ્તપે કુછ નહી ધીર કામકા
જબ તલક હોન પુત્ર હુવા નહી મનમેં ચાંન હૈ સત્ય
અંધેરા હૈ પુત્ર બીન અબ ઘરમેં રહેકે કયા કરૂં
કીજીયે મુજપર કૃપા પ્રભુ માંગાયે વરદાન હૈ સત્ય
અબ ઈશ્વર સંતાન હો કન્યા હો ચાહે પુત્ર હો
માલીક હોજો રાજકા જીસમેં મેરા નામ હો સત્ય

છોકરાઓ ૬

ચલો ચલો ભઈયા ચલો યજ્ઞકે આજ ઘર પ્રજાપતિ
આહા કરે ભોજન ઔર લે દક્ષણા હો ખુશી અતી ચલો
લડુ ઔર જલેબી પુરી ખાવે સબ ચલ થોડી થોડી
પેરા ફરબી જાંમ કચોરી આ હા હા હા
ખુબ પીવે દુધ પિયારે મટકે કરે ખાલી સારે
જાયે હંમસે સભી હારે વહા વહા વહા
શુભ કહા ચલે જરાં પાવે મજા ભલા સંભાં
ઠીક ઠીક ચાલો જલદી હાં હાં હાં અબ દેર ન હો રતી ચલો

બ્રાહ્મણો ૭

શુભ હો વરદાન પ્રજાપતિ તોરા યજ્ઞ સફલ હુઆરે
વધાઈયા, આજ છાઈયા સુખ દાઈયા, ભખત ખુલે
રાજ પાટ રહે કાયંમ તુમારા યે આસીસ બારંબાર
આગે દીન ભલે, હા અબ દીન ભલે શુભ

શામા ૮

ભોલે મોરે કન્ત કેજી

ભોલે પનમે હરદંમ ભુલા ભોલા બંન હુઆ અપરાધીજી   ભોલા

કોટ બુટ પતલુનમે પહેન કરે અભિમાન

કયા અંકલકી કન્ત હો તુ મને શ્રી ભગવાન

સબ કહતે દેવે ગારી   ભોલા

ધર્મ સનાતન છોડકે અબ સંમાજી બંન ગયા

કરંમ કાન્ડ સબ ત્યાગકે નીત દુઃખ દેત નયા

પ્રભુ રાખો લાજ મોરી   ભોલા

ગ્રહસ્થ ૯

બકબક કાહેકી તુ કરે અબ ચુપ હો વરના મારંગારી તોહે મારૂગારી

શામા-કાહે કરો ક્રોધ દાસીપે સ્વામી   બકબક

કોન ચીચારી હું ઓ ગુનહાગી હું દાસી તોહારી હુરે કાહે અતિ હો દુઃખી

ગ્રહસ્થ- ચુપ હોરી નકરી ઇતના ન તુ બોલ)

શામા- પ્રાણપતિ મોપે ડાટો ન બોલ)   બકબક

ગ્રહસ્થ કંહોનામ બનાસીયા જેગી બકઅબતર બેશરમ હુઈબેશરમગી

શામા-કીજે કીજે કિરપા કુછ મોપે દયા પ્રાણનાથ જરારે

ગ્રહસ્થ-શરમ નહી તોહે જરી

શામા-છોડો છોડો પતિ ન કરો ખુવારી)

ગ્રહસ્થ- જા જા તુ યંહાસે નીરલજ નારી)   બકબક

શામા-ભુલીહું ભુલીહું બકશીએ સ્વામીજી વારીહે મોરાતન તોપે ધનપે

ગ્રહસ્થ-ચલરી ચલરી હટરી હટરી સુસરીન બકરીરે

શામ-કાહે પતિ કલો અતિ   બકબક

ગ્રહસ્થ ૧૦

કેસી આજરે બલા મેરે સીરસે હટલી

પઇ તા પાપ ન થા બકકેકી દીલકો બેકલી   કેસી

કેસા ડાલા અંધેરાયે બ્રાહ્મણોને કરો શ્રાધ દાન વ પુન્ય જગમે
શુક્રહે નિકલ: પિરોહત આજ હત્યારા દુ:ખ દેતા થાજો નાત નંપે કે

દરબારી ૧૧

કેસીરે કીસીરે બની સભા આલા ખુસીકા જલસા અબ હુવા
તનયે મંનયે ધન સદા વાર દંમબદંમ સભા
અ:દિલહે આકિલહે હંમરા શાંહા કે
ગાવે ગુણ હમ સદા હાથ ઉઠા કરે મીલકે દુવા
નરનારી બલહારી જાયવારી સુખચ્યારી અબબારી હોજારી દેયે દુવા કે
શુભ સંમા કેસા ભયા ચંમન ખીલા ફુલા ફલા કેસા દેવે મજા
હે પિયારા હંમારા દુ:ખ હારા સહારા મહાપારા મતવારા
હાલર રખે ઈસકી હરદંમ લજા કે

દરબારી ૧૨

હારે અબસર સબજ બાગ હુવા
સારે હંમ આજ મીલ આસીસ દેવે સદા
જનમ રાજ પુત્રી હુવા આહા કેસા સંમાબંના બાગફુલા ગુલખીલા હારે
હુઇ બરબાદી ગંમકી આઇ કીસમત ભલી
આજ હે દીનભલા ભગવાન ભગવાન હુઆ આન
મહેરબાન માલેજાન દેવે હમનું મપે લુટા હારે

અધિપતિ ૧૩

ધંન ધંન જગતપતિ તુ ભગતહીતકારી પુરા જતીરે ધંન
તુ જો ચાહે બંનાયે માહાબલી અદભુત તેરી ન્યારી ગતિરે ધંન
કબલગ ગાંઉમેં તેરી મહિમા જાઉવારંમવાર બલહારીરે ધંન
આજ સંપુર્ણકી મોરી આશા કબુન કર અભીવાંદનરે ધંન

સહેલીઓ ૧૪

ખુશીકી સુનાઇ બતીયારે હુએ આજહે શારે શાદમાં [૨]
માલકે વધાઇ દેવે સબ હુંમ અપદે શાહા
ઇકબાર રખે શાદ તોપે કરતાર હુએ
હુએ કન્યા તુમારી શીલ સંતોશી દેવીકાં અવતાર ગુણોકી ભંડાર હુએ
રાજ દુલારી જુગજુગ જીવે યપે આશિશહે હરબાર
ઇસકે શતરૂ હો સિંહાર હુએ
હકુમત તોરી રહે ચમકતી નિત જગમેં સરતાજ
હો નીશદિન કાયંમ રાજ હુએ

લાડલી ૧૫

કેસી આજરે ઈંગ્લીશ સીખ આઇ પિતા શોભા કહિ નાં જાય કેસી
ઓર પહુગી ટીચર્સ બનુંગી યે મનશા મંનમાય
પાંઉભાગી હુશીયારી બંનુ પિયારી મતવારી જલદ ફારગ હો
કાલેજસે ચારે દીન ઇંગ્લેન્ડમેં રહું જાય કેસી
બેરિસ્ટર એટ લા બંનકર આવુ ઘર ઇસ જા
કર લેકચર હોએડર બનુ અફસર સારે ઘરપર
સ્વતંત્ર હોકર મજે ઉડાઉં સંગ ફરેન્ડો જાય કેસી

ગ્રહસ્થ ૧૬

જા અબ ખાઉમેં હોટલમે ખાંના લજતદાર
અંમન ચંમન ઓર મોજ મજા મોહે ભાવે હે હરબાર જા
ગલીચ નારસે જુની ચાલસે જીબા ગરેહે દુખ બઢેહે સુસ્તી ચહેહે
અશારત ફરહતસે આતાહેજીકો મેરે કરારૂ
નએ ફેસંનસે હે ખુબ બહાર જા

લાડલી ૧૭

આવો મારા પિયારા પ્રેમ પહોડું પંલંગ
પ્રેમ વિનાની પીતડી ખોટી પિયારી મોહંનની મજા આવો
આવોને પિયારા અંન્દ કરિયે કરિયે પુર્ણ સૌ કાજ આવો

લાડલી ૧૮

હિજ રમે જાનતો જાયરે પિયા વીના
રૈન સારી કુચ્છ ચેન ન આવે રાગ રંગ મોહે દુના ડરાવે
દોલત દુનિયા સતાવેરે સતાવેરે પિયા
સંગ સાહેલી નહી સુહાયે યાદ પિયાકીજી દુખાવે દોલતે

ગ્રહસ્થ વગેરે ૧૯

કહુજી કેસા પિયારા આજરે મજા શરાબમેં આયા
પાયા મજા ખુબ હે પાયા કહુ
આહારે વિસકી ચંમ્પન કાર્ગીસો ઠમી ખુબ મીલાયા
ઓર બ્રાન્ડી પુરી એક ખાન્ડી મુખમેં હે ઢરકાયા કહુ
પી પી મદિરા મસ્તહુએ હંમ આજજો શુભ દીન પાયા
બંન બંન જોગી સેજ પલંગપર સોવે યે મનમેં આયા કહુ

દ્યુમતસેન ⎫ ૨૦
સત્યવાન ⎬ હાય કેસી વિપતી હંમપે આઇ
શૈબ્યા ⎭ નાથ હોજીયે હંમપે સહાઇ

દ્યુ—વીધનાએ કેસા જુલંમ હંમપે કિયા
સત્ય—યે કદંમ યે કેસા ગંમ હંમકો દીયા
સૈ—હાય હાય દુખોને હે હમે સીયા
સૈ—કેસી આજ રૈન ઉલટાઇ વી
દ્યુ—હાય હાય મરૂમેં વીરા ખાયકે

સત્ય-ઇશ્વર યેં કૈસે હે અબ દીન દીખાયે
સૈ-એેસી વિપતતો ન દુશ્મનપે આવે
સૈ-દુખોંકી જરી હે સીરપે છાઇ વી
દ્યુ-કોઇ નંહી અબ સાથી હંમારા
સત્ય-કીસકા અબ જાકે પકડે સહારા
સૈ-ઇશ્વર બીન. નંહી કોઇ હંમારા
સૈ-કયા કયા હંમપે મુસીબત હે આઇ વી

દ્યુમતસેન ૨૧

બાગે જંહામે આકે બીમાર હેતો હંમહે
લાચાર હેં તો હંમ હે હુશીયાર હેં તો હંમહે
કીસમતકી બદ નસીબીકિખા રહેતો હમ હે
વીપતમે જાકે હુએેશીયાર હેતો હમ હે
ઇશ્વરકે બંન્દનકો ગુનહગાર હેતો હમહેં
અહંમકોકી રતહસે એકાર હેતો હમ હેં
ખ્વાર રહેતો હમ હે દુશવાર રહે તો હમ હેં
ઇન દીનોમેં હુએ મેઝાર હેતો હંમ હેં બાગે

સત્યવાન ૨૨

ધર ધીરજ મંનમે તાતનહી ગભરાઇરે
હે જુઠા જગ જંજાલ ઇસસે ન દીલ લાઇયેરે ધર
યે ન ચલેંગી સાથ કીસીકે ન લાયકો સંગરે
ફીરતી ધીરતી માયા ઇસજા ઇસકા કયા રંજરે
જાનો સુપને સંમ સંસાર ધર
કભી દુઃખ હેં કભી સુખ હેં યે જગતકી યેહે રીત

જેસે ગયે દીન સુખકે વેસે દુઃખ કેભી જાયંગે બીત
એકસી રહેતી નંહી કીસકી યહ નિશ્ચે મંન ધરો
કરંમ રેખ મીટતી નંહી કભી ચાહે લાખ જંતન કરો ૨૨

દ્યુમતસેન
સત્યવાન
સૈબ્યા

૨૩

ચલે હંમ છોડકે સબ રાજ ઉસીકા અબ સહરા હેં
નંહી ભાઇ નંહી બંન્ધુ વોહી એક નાંમ પિયારા હેં ચલે
જબથે રાજધારી હકુમત હંમ સબપે કરતેં થે
હુવા અપરાધ હંમસે જબ દીયાયે દુખ દુબારા હે ચલે
સહાઇ હોગા હંમપે વોં છુડાયા ગજકો થા જીસને
નંહી સાથી કોઇ હંમરા ફક્ત ઉસકા સહારા હેં ચલે
ખુસીમેં ભી વોહી સાથી ગંમીમેં ભી વોહી પિયારા
તું કર નીંસ્ચા અએ મંન ઉસપે જો જગકો પાલન હારાહે ચ

સાવિત્રી–સહેલીઓ ૨૪

આ ઓરી સખીઓ [૨] સરસ્વતિકે ચલકર દ્રશંન કરિયે
સુખ કરતી જો દુઃખ હરતી જો ઉસકી શર્ણુગંત જા પરિયે આઓ
તંન મંન ધંનસે સુંમર્ણ કરકે મુરતી સુંદર જીય ધરિયે
પાંન સોપારી પુષ્પ માલસે પુજંન વાંકા ચલ કરિયે
પ્રશંન કરકે જગ દંન્એકો ઇસભવ સાગરસેં તરીએ આઓ

સાવિત્ર–સહેલીઓ ૨૫

સર્વે દેવમઇ તેરી શર્ણદાસ
જોર જોર કરે વિનંતી સંમ્પુર્ણ કરો માતજી આસ સ
દુરગા દેવી પારવતી લક્ષ્મી ઓર
સરસ્વતી કહે સબ જતી સતી મોરી કો ન પાવે ગતી સ

ડાર ડાર પાત પાત ગુન તોરા ગાત જાત
દુખહરન દીન રાત જૈ કર્ણ જગત માત
પાંન પુષ્પ ધુપ દીપ લાયે તુમરે હંમ સંમીપ
હીલકે મીલકે જુલકે કરે સારે
સૈ ગુન હારે હંમ એ ચારે બીનતી સારે સ

સાવિત્રી–સખીઓ ૨૬

હીરદે ધારી આજ મંન મોહનની યે મુરતી હરદે
કીયો દરશન સબમીલ આજ
સખીયો ધંન ધંન હે ભાગ્ય કયા હંમારારે હરદે
કીયો હાર સીગાર સબ સખીઓને
સબ રંગ આજ ઢંગ ભઇ ઉમંગ સખી
વૃત સાવિત્રી ધારકે પુજંન કીયો આજ
ઓર કરી ધીર વીનંતી સંમ્પુર્ણ હો કાજ
પાયો પાયો યે શુભ દીન પાયોરે
કૈસા હિલ મિલકર મચાયો હૈ રંગ
ધુપ દીપ નૈવેદ સબ ઓર ખોપરા લેય
કુંમ કુંમ અખ્યત પુષ્પસે કરે સેવ નિરભય
ગોરે ગોરે હાથોસે કીની સેવારે ઓર પાયો મંન આનંદ સખી
છનનનનુપર પહેનકે સુની ખુબ છીન કાર
સુહાગ ભાગકી વસ્તુ સબ ડાર હુઈ તઇયાર સખી
ધારી ઇચ્છા સફલ હોવે કાજરે કરે વિનય હંમરા અંગઅંગ સખી

મદનપાલ ૨૭

કૈસી વો જુલફે સુલજાવે વો જાન
મેં તો ઉસપે જાન વારૂ ઓર વારૂ પ્રાન

કેસી ડાગી મહેદી પિયારી હાથોપર ઉસજાત હમારી
એસે કિયા જો અપને પીછે પરે શાંન
નખરા ઉસકા મંન જલાવે પલ છીન મોરા જીયા ડલપાવે
જેસી નાર વેસાચાર કરે પિયાર બારેબાર
મીઠે પિયારી વો જાંન શુક કર હર આંન
નાહક કાહે તુ દુખાવે શરમ જરા નહી આવે
છતીયો સે લાગે કબી પિયારી આંન

મદનપાલ ૨૮

મેરો મનહર લીનો ગોરે ગોરે ગાલોનેજી
નાગનસે બાલોનેજી ટેઢી ટેઢી ચાલોનેજી
નખરેને મારડાલા માંગને હે જાદુ ડાલા
મોહે બવરાહે કીના ઉસકે અદા લોનેજી
અબ ઉસકે પીછે જાઉ સુંદરીકા દરશ પાઉ
મોહે કીયા બેકલ ઉસકે નખરે નીરાલોનેજી

માલતી ૨૯

પ્રભુ મુજ દુખીયારીકિ મંનકી પુરી આશ કીજે
મનકી પુરી આશ કીજે બાનતી મોરી માંન લીજે
બેટીકે દેખ બાલે પંનકો ચીન્તાને હે ઘેરા મુજકો
યોગ્ય પુરૂષ મિલતાં નાહી જીસકો પુત્રી બ્યાહ દીજે

માલતી ૩૦

આવો આવો પ્રિય પ્રાંણ
સુજત કુચ્છ નહી પ્રિતંમ તુંમબીન વસ્ત્ર આભુષણ
બાવત નહી મંન છતીયા બરજે ચેન આવે ન એક છીન આવો

તનમંન વાર જીયા નીસાર નીશદીન પલ છીનો તોરી જીયાધારૂં
પાવત નયંન જબ દરશ તિહારો ખુશી હોત તબહિ હંમરે મંન આ

અશ્વપતિ ૩૧

છાઈ કયુ ઉદાસી તોરે મુખ પરહે
પિયારી મોરી કયા ચીન્તા હે એસી ભારી
જીસને શુધ્ધ બુધ્ધ ભુલાઇ સારી તોરી હે છાઇ
જલદ બંયા કર એસો કયા ગંમ હે
તંન મંન ધંનસે મીટાઉ સગરો આપો જો દુખ તુમ પરહે છાઇ

માલવી ૩૨

સુન લીજે પ્રિય પ્રાણ
હે દીલમેજો અરમાંન યે લાગી ચીન્તા આંન
પ્રિય પુત્રી અબ હો ગઇ બાલા
તબજાનું મહેરબાંન હે હંમ પર વો ભગવાન
શાદીકા સાંમાન જબ દેખેં રાજ દુલારીકા હંમ સુન

સાવિત્રી ૩૩

લાઈ પ્રશાદ ઓર લાઈ પુષ્પમાલ
દુરગા જેજા મેને મુરતી પિયારી હિદે ધારી કીનીભારી સેવા અતિઅતિ
સુખ દાયક વો માત ભુવાંની
વોહે નિત ગ્યાનમઈ કષ્ટ હરતી સુખકરતી ભયહરતી આદા શુભકરતી

સૈબ્યા ૩૪

જાઓ પિયારી હંમારી યાત્રાકો અબ રાજ દુલારી
રહો ખુશી તુમ પિયારી હંમારી
ઉત્તર પુરબ પશ્ચિમ જાઓ યાત્રા કરકે ફીર ઘર આઓ
સુખી રહો તુમ સુખી બસો તુમ એશ કરો તુમ ચેન કરો તુમ જાઓ

ઇશ્વરકી કિરપા હો તુનપે હરઆરી યાત્રા સફલ હો
તુમરી એક બારી રાજ દુલારી હે
આસીસ હંમારી તેરી સદા હો બ્યલખતે જીગર જનઓ

૨ અંક

રીશી ૩૫

રે મન મુરખ સોચ જરાતુ
છોડ જગતમે કાંમ કિરોધ મોહ હરસે પ્રિત લગાનજી
લોભ ગરવેસે કરના નફરત હરદંમ હરી ગુન ગાનાં સોચ
હરસે કીના થાજ્ને વાયદા ઉસકો નંહી ભુલાંનાજી
સત્ય વચનપર કાયમ રેહેના હરસે ધ્યાંન લગાના સોચ
જુઠ કપટકો છોડ જગતમેં સાચા નાંમ જતાનાજી
ઓર હરીકે ચાર્ગુ કંમલમેં હરદંમ સીસ નીવાના સોચ

સત્યવાન ૩૬

મંનહર હે મુરતી પિયારી મતવારી
રતીરૂપ તુ રાજ દુલારી સુખકારી

સાવ–મતહિન હુ રાજ કુમારી મેં બાચારી
સત્ય–બડભાગી નરહેવો જગતમેં જીસકી તો સંમ હે પ્રિય નારી
સાવ–ધન્ય ધન્ય
સત્ય–સુલક્ષણી સુંદરનારી તુ પિયારી
સાવ–સ્વિકારો અરધાંગી સ્વામી દાસી જાંની
સત્ય–તો વચંન પ્રેમકા સિયાની સત્ય જાની
સાવ–ધંન્ય ભાગ્ય મેરે
સત્ય–રાખુ મુરતી તોરી હ્રદય ધારી
સાવ–બલહારી મંનહર

બીહારીલાલ ૩૭

પિયારી બીન અબ એક પલભી ચૈન દીલ પાતા નંહી
હરઘડી હે ઉસકી ચાહત ઓર કુચ્છ ભાતાં નંહી પિયારી
કરનંહી સકતા જબાંસેં મહજબીકી એસીફ્રત
ઉસકા સાંની આલંમમેં કોઇ નજર આતા નંહી પિયારી
નાજ ઓર અંદાજને હે ઉસકે મુજે ઘાયલ કીયા
વસલ બીન અબ ઉસકે મેરાયે રંજો ગંમ જાતા નંહી પિયારી
વાયદા હે ઉસ સંનમકા દસ બજે યંહા આનેકા
અબ તલક ગડિયાલચી ગંન્ટાભી બજાતા નંહી પિયારી

લાડલી ૩૮

રંગીલે છબીલે પિયારે મેરે મંનકે સાહારે
મેરા ચીત મંન હર લીનોરે

બીહારી—પિયારી પ્રેમકા વારમેં તંન મંન તુંને બાવરા કીનોરે રંગ
લાડલી—મોહે તોરે પ્રેમને કટારી મારીરે
બીહારી—મેરા તંન મંન ધંન તોપે વારીરે
લાડલી—આહા તોરી મોરી જોરી બંની કેસી પિયારીરે
બીહારી—પિયારી તુંમ બીન હે જગ જુઠા યહ દ્રઢ નિસ્ચે કીનારે
બીહારી—મેરાભી હે તુમ બીન વૃથા જીનારે રંગ

રામસીગર ૩૯

કાહે કાહે કાંના તુમ હંમરી પકરો બંઇયા
હંમતો ભોલી ભાલી વૃજ નારી પકું પઇયા કાહે
જલ ભરને હંમ પંનઘટ જાવે રોકો ડગરીયા હંમરી કાહે કોરે તુમ
કર બારબાર જોર હંમ થક રહિયા કાહે
જાકે બોલેં તેરી યશોદાકો એસો તોરા લાલ આજ લાલ ભયોરે
મારમાર ફિર દેવે ખુબ તોહે જૈહિયા. કાહે

દેખો દેખો એજી ધાવર ફારી નંન્દ સુત તોહિ કહા આજ ભયો રે
ઝરકેગી સાવરે શાંમ હંમે સઇયા કોહિ

નારદ ૪૦

સંગીત શુભ ગડી શુભ હા
તુંહી બ્રંમ દેવ ગ્યાની તુંહી વિશ્નુ દેવ જ્ઞાની તુંહી તીન લોક તારંન
જંમનાકે નીરે તીરે ગૌવે ચરાવત
કહત મુનિ નારદ તેરા જસ ગાવે આલી સંગી

અધીપતિ ૪૧

જનંમ આજ ભયો સફલ રીશીરાજ
પાત અનંદ દેખ દરશ નેયન મહારાજ જનંમ
નિતહર ગુન મુખ ગાત વજાવત વીન રસીલા ધુન
સુનહરખત મન નંન્દલાલ પ્રિય લાગ્યુ પાય મેં સરતાજ જમંન

દરબારી ૪૨

આઇયે બીપત નઇ કયા મીટાવો પ્રભુ કરકે દયા આ
મહેર કરિયે કષ્ટ હરાએ શાદ કરિયે કરે વિનતી સારે સીર ઝુકા—આ
અનુંગ્રહ કીજે માન લીજે મારી દીજે આગીઆકા દાતા કીજે મયા. આ

સાવિત્રી ૪૩

રિશી સંમંતી એસી નંદિજીયે
હે પ્રાણપતી ગુનજ્ઞાની અતી મોરા સત્યવાન સુન લીજીયે રશી
અલ્પ આયુ સુંન પતિ ત્યાગંના ક્ષત્રી કુલકિ નહી યે રીત
ધર્મ સનાતન પર હું દ્રઢમેં વાંછે પતિ કોન છોડુંગી પ્રિત
કરો મહેરબાંની દાસીજાંની દીરગ આયુકા સત્યવાંનકો
એસી અસીસઓકા દીજીયે રીશી

નારદ ૪૪

ધન્ય સાવિત્રી પતિવ્રત તેરા દીરઘ આયુ હોવે પ્રિય પતિ તેરા ધ
સતીયોમેં શ્રેષ્ટ સતી તું હે પુત્રીસુનકે વચન ચીત મંગન ભયો મેરા–ધ
કીરતી જગતમેં રહે તોરી કાયમ સ્થિર રહેગો નીત સૌ ભાગ્ય તેરા–ધ

શાંમા ૪૫

પ્રભુ યે કૈસી દુખકી ઝડી મોપે છાઈ
હે રંજો ગમને સુખ બુધ્ધ મોરી ભુલાઇ પ્રભુ
જીસ ઘરમે સંતોશ હે લક્ષ્મીકા તંહા વાસ
કલહ રહત હે જીસજગે વંહા સુખ સુપને નંહી આયરે
રીધ્ધિ ઓર સીધ્ધિ જાય ઓર હો સુન્ય તાઇ પ્રભુ
સુખી નાર વો જગતમેં જીસકા પતિ હેં ગુણવાંન
ઠીક જીવન ઉસ નારકા જોકા પતિ હે દુરાચારીરે
વોહીને કૈસી બુરી દશા હે બનાઇ પ્રભુ

બતાસીયા ૪૬

ભાવે ભાવે નંહી ખાન તુમરે પિયા
ચેન નહીં દીલ આવે જીયા ભાવે
તારે ગીન ગીન રેન ગુમાઇ
તુમરે બીના હે પિયારે યે જાય જીયા ભાવે
સુની સેજગ દેખદેખ કર થર થર કાંપે
સાંવરીયા યે મોરા હીયા ભાવે

બતાસીયા ૪૭

આવોજી આવો મોરે પિયારે સુખ નેન
કીજેચેન કીજેચેન કીજેચેન આવો
વાર મેતો પ્રાણજાંન હમારા મોયે હેં

હગારી ડારી નૈન ન કટારી મારી આવો
આવો કરો ચેન આજરે પુરન કરો ગોગ કાજરે
હીલ મીલ કીજે સંગ લીજે
અબ પ્રિત રીત મોરે પિયારે સુખનેન આવો

બરાતી ૪૮

હીલ મીલ ચલે ચલે સારે સારે યે શુભ દીનપાયો
અબ ગાઓ બજાવો બજાવો મનાવો
રંગરલીયા છલબલીયા સુખકલીયા દીખાઓ હીલ
શાદી રચાવે ખુશી મનાવે રાજ કન્યાકી આજ
ગંમ ભુલાવે એશ મનાવે રહે જોરી બંની શાદ દાંન
આજ ભાઈ વધાઇકી છાઈ ઝરી આહા મંગલ ગાયો હીલ

મંદનપાલ ૪૯

લાગેજીકો ખાર ખાર બીનયાર
મોરા મંન નીશદીન પલછીન બેકાર લાગેજી
વાંકે બીના મોહે કુચ્છ નંહી ભાવત
પિયારી સિવા મોરા જીયા ગભરાયત લાગેજી
તરસે નજરીયા રેનસારી બીન દરશ પિયારી
દુખવા સહા નંહી જાત જાત લાગેજી

રીશી ૫૦

કરો હરીકા ભજન જનમ યહ બારંબાર ફીર નંહી આતા
દીનદીન પલપલ ક્ષણક્ષણ નલની દલ જલ લવ ચંચલ જાતા કરો
બાલ પણે ખેલ રસ રસીઓ જોબન લલના રસ રાતા
વૃધ ભયો ચીન્તા નલ જલયો પલયો ઢલયો સબ ગાતા ક્ષણ

માશા લેકર ચલે ભજનંકો જલે ભવંન જલખો દાતા
મણુકા ફેરે મંન ચંકુફેરે હેરે મંન કટકે ભ્રાતા ક્ષણ
કોટ પાપ કરકર ધંન્ય સંચ્યો ઉર મંરણેકા વીસરાતા
જીનકે કારંણ કરત ફુરત નર સંગ તેરે કોઇ નંહી આતા ક્ષણ
યહ સબ પંથ સમાગંમ જાનો ભ્રાત તાત કાન્તા માતા
જગમે જીવંન જાન સુજાન સમાંન પાણી જલ ચલ જાતા ક્ષણ

સહેલી ૫૧

હે આનંદ છાયો આજ પાઇ અતિ શુભ ઘરી
રહે દુલ્હા દુલ્હંન નીત શાદ પાઇ
સુખ સંમ્પતસે રહે સદાઇ દેયે આસીસ હંમારી રે
રહે અમારી ઇનકે ઘરકી જોરી બંની રહે પિયારી પાઇ
દીર્ઘ આયુ કર ઇશ્વર ઇનકી માંન વિનતી હંમારી રે
કષ્ટ તંનક ભર આવે ન ઇનપે રહે સુખી હરબારી પાઇ

સોરાબજી ૫૨

બંન્યા બંન્યા આ શેઠ સોરાબજી ગાડી ચઢ ફરતા
રાજ તેજ નશામાં ભરપુર કોઇથી નંહી ડરતા બન્યા
કોટ પાટલુન ટોપી પહેરી ફકડ થઈ ફરતા
મોટા મોટા સાહેબો આવે સંલામ નંહી કરતા બન્યા
પપેટીનો દીવસ આજે આનંદમાં ફરતા
પેસા ખંનનન પાસે આવે જુગાર જઇ કરતા બન્યા

લાડલી ૫૩

હોજી પિયારા મેરા દીલદાર જીયરા તુંમપે વારૂં (૨)
બીહા—અહોજી પિયારી મેરી ગુલજાર જીયરા તુંમપે નિસારૂ (૨)
લાડ—જાંન લુભાવે પિયારે તુંમસે હંમારી યારી કેસી બંની હે હે

બીહા—તંન મંન ધંન સબ તુંમ પર વારે હારે કેસી છબી હે હે
જાન દીજીયે પિયારી તુંમસે હંમારી હારે કેસી છબી હે હે

રામસીગર ૫૪

ગાઓ ગાઓ એદનો મીલ આજ હીલ મીલ ગાઓગી
છુમઝંનન ઝંનનનાચ રંગ રચાવોગી ગાઓ
કર ગ્યાન ધ્યાન સુર સાધરસ બરસા ઓગી
સુધ્ધ તાલ સુર નેક ભેદ સોચ સુના વોગી ગાઓ
ધા ધીન કીટધીન કીટધા ધીનક ધીન ધીન ધીના
તા તીરકીટ તીરકીટ તાતિંનક તિન તિન તિના ગાઓ
છત્ર પતિ ફુલો ફલો ઓર કાયંમ હો રાજ
કિરપાસે ભગવાંનકી સદા સુખી સરતાજ ગાઓ

ચંન્ડસેન ૫૫

જલદી જાઓ જીસજા પાઓ ઉસકો બાંધ પકડકે લાઓ જલદી
કીયો આજ ઘાવકારી હે ઉસને મેરે તંન મનપર
કરો જલદી જા જલદી જાઉસે ધીનાર ધીનાર જલદી
કરો ખુવારી તુંમજારી ઉસકી જા હરબારી
કરો હેરાન હેરાન ઉસે અબ જાહ પટ
મીલકર જાતા ઢુંઢકે લાતા સાવિત્રીકો જીસ જા પાતા જલદી
દ્યુમતસેનકા ખુન બહાતા હે બદકાર
પાજી બદકાર પાજી બદકાર પાજી જલદી

દરબારી ૫૬

કીજે મહેરબાની શાહેજીશાન તુ અતિ ગ્યાની
ગુણખાની લાસાની એ ગુનાહો કીનકી જે હેરાની
નેકી સીકાર કીજેહરબાર નીત બદીસે ડરના
આદીલ તું આદિલ હે રાજંન દાના કીજે
કરે કરે સારે બિનતી નાહક કીજે ન જુલમ યે શાહ
હોકે રહબર કીજે ઈનસાફ આદીલ

૩ અંક

સત્યવાન ૫૭

પિયારી પ્રેમદા પ્રિત રીતસે મંન રીઝાવતી હો
સુંદર સુખદા મુખ સંમ્પત નિતવર સાવિત્રી પિયારી
મંન્દ મંન્દ મોહનિ મુશકાતી ચપલ નંયનસેરુ હરખાતી
પુર્ણ કલાયુક્ત મુખ સુંદર જલકાવતી હો પિયારી
ચાન્દ વીના નંહી શોભે જો તારા તુમબીન વેહેમે દુખીયારા
સર્વાંગ સુંન્દર ત્રગનૈની ભરમાવતી હો પિયારી

સાવિત્રી ૫૮

પિયા આપહો આનંદ સુખ કરતા હો મોરે પ્રાણેશ
નિતમંનહરતા બનતીકલના તુજ દ્રશ કરતા પિયા
કરૂ કરૂ તંન ધંન પિયા તુમપે નિસાર
પ્રેમ પ્રિતિ અદ્ભુત હે પિયારવા પિયા
દુખહરતી સ્વામી તોરી પ્રિતી સાચી
જાની પુરે ધ્યાની મુજ રોમરોમ હરખાતા આપ

સાવિત્રી ૫૯

કહુ કર જોર અકેલીયુ છોર ન જા પ્રિય પ્રાણ
સત્ય–ધિરજ ધર મંન ન હો હેરાન કહયો મેરો માંન કહુ
સાવિ–પિયારે નંહી મારો વિયોગ કેબાંન
સત્ય–ફુલ ચુન આવુંગા જલદી જાંન
સાવિ–(કયા યે સચમાન મેં ધીરજ ધરૂ)
સત્ય–(વહારી પિયારી કભી વંચનસે મેં ફીરૂ)
સાવિ–(કોન જાંને ફીરોતો ફીરમેં કયા કરૂ)
સત્ય–નંહી નંહી સ્યાની

સાવિ–સચે હો માની
સત્ય–[પિયારી તેરી સોગંદ ખાકે કહેતા હુંકિ એક પલમે ફીર આઉંગાં
સાવિ–[હાં જરૂર]
સત્ય–[જરૂર જરૂર જરૂર]
સાવિ–પિયારે મેરે જલદી આના નંહીતો છોડુંગી પ્રાણ કહુ
નારદ ૬૦
નીત હરી હરી ગુણ ગાવો ગુની જંન
સચદા નંન્દ સ્વરૂપ સ્વાંમીકો સુમર અનંદ મંન પાવો
યાદ કાંયે જાકે કષ્ટ નિવૃત હો તાકો નાહી ભુલાવો ગુણી
ધ્યાવંત શીવ સંનકાદક જીસકો વાકે ચર્ણાંસે ચીત લગાઓ ગુણી
નારદ ૬૧
ગૌરીકા કરતું પુંજન
પુષ્પ નૈવેદ સહિત સરધાસે લગાય મંન
સાવિત્રી વૃત જીયધાર નિરઅદાર રહો દીવસ ચાર
સંતુષ્ટ હો કે દેગી વર તોહે ઇચ્છિંત મંન ગોરી
સાવિત્રી ૬૨
જા જા નંહી દુખા નંહી દુખા દુષ્ટ મોહે જા જા
મંદ–નિસાર નિસાર જાઉંમેં તાપે હરબારી
સાવિ–દુષ્ટ દુષ્ટ કાહે બંનેતુ વિભ્યચારી
હાય હાય ગઇ તુજ સુબંધ્ધ સગરી જા
મંદન–નંહી સમજે તુ કેસે ના
સાવ–જા જા
ગોરી મે તુજ શર્ણહું અબ રાખો મોરી લાજ
કાંમ અંધ બન કર મેરો હરત સતિત્વ આજ જા જા

ગૌરી—રે પાપી દૃષ્ટ આ.મા નરક મેંહા તુંજ વાસ
અગના દેવ ધ્રસ પાપીહો કર શીઘ્ર તું નાસ

સેનાપતિ ૬૩

બન્યો અંધરાજા દુરાચારી સ્વધર્મકો બેઠા પ્યાસારી
કરત પ્રજાપે અન્યાય ભારી મિત્ર તદ્બાર કહીયે પ્યાચારી બન
ધ્યુમતસેનકો કતલ કરે ઉસે કહિ તે ન આઇ લાજ બન
નિરદોશી પર જબ હોને લગ્યો જુલ્મ કેસે ચલે ગોવો રાજ બન

સાવિત્રી ૬૪

પ્રાણ ધાર ચાલુ સંગ તિહારે માનોં મારી અરજ યે પ્રાણ

સત્યવાન

નિરબલ ભઇ હો નિર અહારા ગૌરી વૃતજીઅ પવિત્ર ધારા
જંગલમેં કાંહે સંગ આવે નાહકજી દુખાવે કયુ તકલીફ પાવે
કુલવંતી માનો બચન યે પ્રાણ

સાવિત્રી

સંગ આપકે મેં સુખ જાનુ તુમબીન સુખસમ દુખકે માનુ
રહુ તોરે સંગ મે હરખાતી નહી જુખ દુખાવી હે પ્યાજમત તોરીબાતી
રહુ તોરે સંગ યે મેરા ધર્મ હે

નારકી ૬૫

મુવે હમ જબ બલ તડપે તલમલ આંખે મલમલ
હોકે બેકલ સખ્ત બને લાચાર મુવે

ધર્મરાજ- યે પાપકો બદલા પાતે હો બદકાર
નારકી—કરો જલદી અબ તુંમ હમપે દયા કીરતાર
ધર્મરાજ—બંને ખુદ ખ્વારેહો જુલ વિચાર કયે હરબાર
કયુ પાપ હજાર અબ કરો પુકાર મુવે

નારકી-હાય લગા દુખકારી હે સખ્ત બની લાચારી
ધર્મરાજ-[કીયે એસે કયુ કામ હે તોર કે મુજ ફરમાન]
નારકી-કીજે અબ ભિચાર દયાકુ જુખ ભંડાર
ધર્મરાજ-[જુંડે સબ તુમર અંજામ કરોગે જા ધીર ખોટે કામ] સુને

શાવિત્રી ૬૬

મુજ સ્વામીહો સુખ દીજેરે હે અંતર યામી
આશ સફલ મુજ કીજેરે વિસ્વેસ્વર સ્વામી મુજ
ગ્યાન ઓર ગુણુ હે નહી મુજમે નહી વિનય વિચાર
ભાવ ભક્તી ના જાનુ કુછ મે પ્રુજાસેન કીત કીનોરે મુજ
સેષ સહસ્ત્ર મુખસે કર રહપો નિત તેરા ગુન ગાન
મુનવર મથન કર કર હારે ન કુછ ન પાપો પારરે મુજ
સાચા માત પિતા પ્રભુ આપહો સાર્ગા વિસ્વકે ઇશ
ઇસ દાસીકે સંતાપ હરો પરી શરના તોરે હુ જગદીશરે મુજ

સત્યવાન ૬૭

પીર શીર અતિ લાગી કોન મીટાવે પી
ચેન ન આવે કલ ન પાવેજી દુખાવે સુધ ભુલાવે હાય તનમન ગભરાવે
હાય ગઇ મોરી જાન ભુલ ગપો સબ ગ્યાન
ઇશ્વર કીજે સહાય અબ આન
કોન સીવા તોરે સુધ લેવે સંકટમેં કરતાર હુ શરન તોરે દાતાર
આકે જલદી તુ સારે દુખ ટારે મે સુખપાઉ
અબ આનદં મન આવે પીર

સાવિત્રી ૬૮

અબજાજારે [૩] મન યમરાજ પ્રભુ જહાપતિકે લે જાવે અબ
ઇક પલ પિયા બાન આવે ન મોકે કલ તન મન ગભરાવે અબ

દીન્જે એસી ગીરધારી માવની મુરતી પિયારી
એ દીલ ચમકી ભરમાવે
સુખકર નામ સાચો અબ તેરો જબ મોરી આશ બરઆવે
કષ્ટ જાવે સુખ આવે અબ
પતિવ્રતાકો યોગ્ય હે સંગ પતિક જાય
પતિ વીના સુખ સંપતી દુખ સમ દેત દીખાય અબ

સાવિત્રી ૬૯

ગાઉ ગાઉ કથામે સંતોકી મહીમાં મે બડભાગી હું સંતોપે
સંત મીલાપન જાત હે નિષ્ફલ દેતે સબી સુખ હેં ગાઉ
કબી ચાહેન હીત અહીત રખે પરમારથમેં ચીત
રહે સદા રિધ્ધી સિધ્ધી સુખ સંપતી જહાં સત સંગ હે ગાઉ
હે ભવિષ્યકી ગતી સત ઓર સંતોમે આનંદ
સતપસેં ચલતે હે સુર્ય ઓર જમી સ્થીર હે ગાઉ
સત સરન પરે જો જાય વો મન વાંછિત ફલ પાય
ચાલ સનાતન સંતોકી પે હે વો સરવત્ર રક્ષક હે ગાઉ

સાવત્રી ૭૦

પ્રિયા પ્યારે મોરે સ્વામીજી નીંદસે જાગો [૨]
સુઆ તોપે મે બલહારી બહુત દેર ભઇ સોવત તોહે
ઉઠ મોકો દરસ દીખાવો સુઆ
માત પીતા તોરે વ્યાકુલ હોંગે
આન દેખે તોરે સાજનીયાં સુઆ

સત્યવાન ૭૧

ભારી નીંદને થામો પે ગલભા કીયા રહી સુધ્ધ ના જરા
હે ભાનુ છીપા હે કયા ચાંદ ઉગા

જગા એ સાંન કીયા કીયા વાયદા કીયા
જલદી માત પીતાસે મુજે તુ દેઃ અબ માલા
કહેતે હોંગે વો કયા કહાં ગયા
પ્યારા પુત્ર મેરા ગભરાકે પીતા ભારી

સાવિત્રી ૭૨

ચલો ધીરે જરા પ્રાણધારરે
રેન કારી અંધેરી હે છાઇ અતી નહી કુછ સુજે મતી મમ પ્રાણરે—ચ

સત્યવાન—હોંગે પીતા હમ બીના બ્યાકુલ અતી જીઅ માંહિ
બીન દરશપાયે પીતા કેસે જીઅ ધીર ધરાઇ

સાવત્રિ—હોંગે સુખમે સગરે દીજે આનંદ હીયે
દુખ સારે ગયે રંગ દેખો નયે
ઈશ્વરકી કૃપાસે હે સંકટ ગયે મમ પ્રાણરે ચલે

ધ્યુમતસેન ૭૩

નાથ તોરી ગતી કોન અંત પાયો
ખુલે નેન આજ આનંદ છાયોરે નાથ
ધન્ય ધન્ય ભાગ્ય હંમરે જો સુખ સંસાર પાયોરે નાથ
શ્રેષ્ટ મુનીયોકે દરશન કરકે દુખ સંકટ સબ ભાગ્યોરે નાથ
ભયો પ્રસન વિશ્વેશ્વર આપે નિશ્ચે મે મન ધારયો
દેખ દ્રગનસે પુત્ર પુત્રી મુખ હર્ષ અતી મનજા ગ્યોરે નાથ

સાવિત્રી ૭૪

રાંણીઓ આપ જાનત સબ કુછ હો સર્વકલા પરબીન રી
આસમાન ભાઇ મોરે ભર આઇ ભેદ છુપો ન કછુ તમસો મુનીઓ

શીરીયો ૭૫

હોગી વિજય વિજય નીશ્ચે આપકી બનો દુખડો સમો હે સુખડે
ગ્યાની હો ધ્યાની હો અતિ પ્રજા પ્રિયપાલ કારતી તોરી
કાયમ રહે હરજા હોગી
હો સબલ કરો નિબલ સતર દલ માન માન કર પરે તુજ શરન
જાઇએ જાઇએ પાઇએ અબ જશકો હોગી

બીહારીલાલ ૭૬

કેસી બની હે તું નિરલજ નારી નકકારી હત્યારી
કર સોચ જરા નબન બે હયા કુછ કર હયા
ઓ બે ધ્યાન બે ધ્યાન કેસી

લાડલી—ભાવે નહી તુજ સુરત બદ શાઆર
મુજસે ન કર અબ તકરાર ઓ બદકાર કર તુંજે ખરાબ

બીહારી—જા નાદાન નાદાન નાદાન ઇસ્વર કરે તોહે નાબુદ નારી—કેસી

સત્યવાન ૭૭

આરેઆ આરેઆ અરે મુંહ તુ નાહી નાહી
ક્ષત્રી દલ સોભે તુજસે આરે
દુરાચારી અતિ પાપી દુષ્ટ તુ મર્યાદા છોરી
કર અબ શરમ તુ
છોર તુજ જાંમે કભી ના નિરલજ યા કીયે કીસજા ઓર

જુગારી ૭૮

આજ હે ખીલી અજબ બહાર [૨]
કરીયે ખુશી ખુશાલી ઉમંગવા
ખીલા અજબ ગુલજાર મિલે સબયાર ખુશી બે શુમાર આજ
બાજી બના દના પાસા ખેલે
ડારે દાવ હરબાર હમ બે શુમાર ડરે નહી યાર આજ

રામસીગર ૭૯

રાખે રાખે વો દાતા તોહે શાદમા રહો નિત જાવેદા રાખે
લુભાવે હરખાવે રીજાવેજીકો
સુંદર તાજ શોભે મહારાજ સીરપે તાજ કાયમ હો રાજ રાખે
અદલ ચલાવે કલેશતો જાવે રૈયત કોતુ ભાવે બની રહે શાન રાખે

નારદ ૮૦

નીગન અગમન ગત અપાર નારાયન નિરાકાર
સંખ ચક્ર ગદાધાર ચત્રભુજ નંદ કુમાર નીગમ
શેષ સહસ્ત્ર કરે ઉચાર મુખસે નપે બાર બાર
ગરગ બીયાસ ગયે હાર હાર કીનહુન તેરો પાયો પાર નીગમ
દીન બંધુ જગ આધાર ગુણી જ્ઞાની અતિ ઉદાર
અઘહર નટવર મોરાર આજીઝકા કર ઉધાર નીગમ

સબ ૮૧

કીનો આનંદ અતિ નાગર નટવર ગીરધર મનહર
ગાંવે ગાંવે ગુન તુમરા
મીલ હમ સારે દીન બીચારે તોરી ન્યારી ગતિ નાગર
રાખ્યો રાખ્યો સાવિત્રીકો પતિવ્રત તુને પ્રશ
નિશદીન ગુન ઉતમ ધુન ચમકે સારે જગમે
સ્ત્રીયોમેં હો શુભ ગુન બાનની હમારો સુન કરૂણા કીજે નાથ
સ્વદેશ હિત વર્ધક મિત્ર મંડળી હો કાયમ સદા
એ ક્યાતા વ સંપદાસે શાદ શાદમે
રખ નીત સુખકર્તા કર આજીઝપે અબ કીરપા
વીજુ રાધા પતિ નાગર

☞ નોટ—અમારી ખાસ વિનંતી એ છે કે આ પ્રથમ પ્રત ઘણીજ ઝડપથી છાપીને પ્રકાશ થઇ છે તેથી કંઇ સહેજ ભુલ ચાલ એમાં રહી ગઇ હોય તેના માટે દર ગુજર કરશો એવી આશા છે.

જાહેર ખબર.

જો આપ સાહેબોને શુધ્ધ હિન્દી ભાષા સાથે કાંઈ પણ પ્રેમનો ઉદય થયો હોય અથવા તેનો પુરેપુરો રસ અનુભવ કરવા ચાહતા હો અને તેની સાથે વર્તમાન કાલની આલુ સ્થિતીનું આબેહુબ ચીતાર જોવાની ઇચ્છા રાખતાહો તો—

તાકીદે એક નકલ માટે નામ નોંધાવવા તસ્દી લેશોજી.

શ્રંગાર, કરૂણા, વીર, અને રૌદ્ર, હાસ્ય, વગેરે રસોથી ભરપુર ભક્તી રસના સમા વેશ સાથે.

શ્રી વિષ્ણુ ભક્તિ વિજય.

(ઉપનામ)

કલિયુગ દરશન નાટક.

સરલ હીન્દી ભાષામાં છપાઈ બહાર પડશે તેની અગાઉથી ગ્રહાક થનારા પાસેથી કીંમત માત્ર આના ૮ લેવામાં આવશે.

આપ લોકોનો હિતેચ્છુ
આત્મારામાત્મજ વલ્લભદાસ,
ઠેકાણું—ગોવરધનદાસની કાપડ મારકીટ,
કરાંચી.